

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

06 07 2018

Київ

№ 298

Про затвердження Концепції
професійного розвитку науково-педагогічних
та педагогічних працівників НаУКМА

Відповідно до Ухвали Вченої ради від 25 червня 2018 року (протокол № 6
(засідання 24, п.9)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА (додається).
2. Виставити Концепцію на сайті НаУКМА.

Президент

А.А. Мелешевич

Віце-президент з наукової роботи та
Інформатизації

Т.О. Ярошенко

Керівник відділу «Центр забезпечення
якості освіти»

С.М. Квіт

Провідний спеціаліст відділу «Центр
забезпечення якості освіти»

Т.А. Антонюк

**Концепція
професійного розвитку науково-педагогічних
та педагогічних працівників НаУКМА**

Вступні положення

Відповідно до Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості в галузі вищої освіти (ESG 2015) створення системи підвищення кваліфікації викладачів є вимогою до кожного закладу вищої освіти і необхідною складовою забезпечення якості освіти.

Якість освіти - фактор, який визначає рівень та репутацію університету. Розвиток та професійне вдосконалення викладачів є важливим компонентом забезпечення якості освіти в навчальному закладі.

Разом із методистами, завідувачами кафедр, деканами та адміністрацією, викладачі формують екосистему університету, яка щодня транслює цінності та стратегію університету та формує нову громаду країни.

В НаУКМА в 2017-2018 проводився ряд заходів з професійного розвитку викладачів, серед яких можна назвати ініціативу Профі+, Школу професійного розвитку викладачів при НаУКМА та ряд тренінгів, організованих Школою, щомісячні зустрічі Клубу викладачів з метою обговорення проблем викладання. Ця концепція створена для того, щоб такі заходи відбувались на постійній основі, а також для створення в НаУКМА умов для системного розвитку та підвищення кваліфікації викладачів та персоналу, дотичного до викладання.

Під час створення концепції, робоча група проаналізувала чинне законодавство України, яке встановлює вимоги до підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, практики провідних університетів світу, вищих навчальних закладів України, а також врахувала дослідження у цій сфері.

Цей документ передбачає створення:

- Ради з розвитку викладачів - колегіального органу, що складається з представників всіх факультетів, і який розробляє і подає на розгляд Вченій раді пропозиції щодо розробки нових, зміни та оновлення поточних положень та політик НаУКМА, що регулюють підвищення кваліфікації, а також розвиток викладачів та адміністративного персоналу.
- Центру професійного розвитку викладачів (ЦПРВ) у рамках Центру забезпечення якості освіти, який буде здійснювати створення програм та управління процесом підвищення кваліфікації викладачів у НаУКМА, у тісній співпраці з іншими підрозділами, що також працюють в цьому напрямку (writing center, наукова бібліотека, підрозділи з впровадження проекту цифрового університету, тощо).

Центр професійного розвитку викладачів

Для забезпечення якісного, прозорого, систематичного і цілеспрямованого процесу підвищення кваліфікації та професійного розвитку викладачів, пропонується створення окремого підрозділу - Центр професійного розвитку викладачів НаУКМА.

Мета - створити умови для розвитку викладачів та адміністративного персоналу, що забезпечує освітній процес, для досягнення стратегічних цілей НаУКМА і підтримки забезпечення якості освітнього і наукового процесів.

Завдання

- Розробка кваліфікаційних характеристик викладачів НаУКМА і відповідних їм програм підвищення кваліфікації
- Підвищення рівня науково-педагогічної кваліфікації викладачів;
- Забезпечення викладання в НаУКМА згідно найвищих стандартів та сприяння підвищенню ступеня залученості студентів у навчальний процес;
- Сприяння посиленню репутації НаУКМА-роботодавця для утримання та залучення працівників;
- Надання послуг іншим ЗВО і окремим викладачам з підвищення кваліфікації.

Склад

- Керівник - кваліфікований і компетентний фахівець, що забезпечує ефективну організацію та якісне адміністрування діяльності центру, призначається на посаду керівництвом НаУКМА;
- Адміністратор – кваліфікований і компетентний фахівець, що здійснює безпосередню організаційну і координаційну діяльність у межах ЦПРВ НаУКМА, призначається на посаду Керівником ЦПРВ;
- Викладачі - висококваліфіковані фахівці, що мають необхідні знання, навички і науковий доробок для забезпечення ефективного навчання викладачів.

Функції

- Організація структурного (формального) навчання/підвищення кваліфікації за акредитованою освітньою програмою;
- Створення та підтримка системи обліку участі викладачів НаУКМА у програмах підвищення кваліфікації та будь-яких інших видах та формах професійного зростання;
- Організація лабораторії новітніх методик викладання;
- Формування робочих груп і спільнот для дослідження та розробки нових освітніх методів;
- Консультування з питань впровадження компетентнісного підходу та нових методик;
- Проведення окремих подій за принципом open curriculum.

Підпорядкування і звітність

- ЦПРВ безпосередньо підпорядкований керівнику Центру забезпечення якості освіти НаУКМА;
- Керівник ЦПРВ звітує Вченій раді НаУКМА про результати діяльності за підсумками навчального року.

Принципи

Діяльність ЦПРВ відповідає регулятивним і рекомендаційним документам, чинним у рамках Європейського простору вищої освіти (ЕНЕА) і чинному законодавству України, світовим та європейським академічним стандартам, Стратегії розвитку НаУКМА, чинним положенням НаУКМА.

Навчальні заходи з підвищення кваліфікації викладачів здійснюються за передумов відповідності найвищим академічним стандартам і вимогам:

- високий теоретичний і методичний рівень викладання у відповідності до найкращих світових і вітчизняних практик;
- формування змісту навчальних програм на основі критичного аналізу й оцінки наявних практик, рекомендацій і наукових досліджень;
- систематичне оновлення змісту навчальних програм і курсів, їхнього бібліографічного й методичного забезпечення;
- діалогічний характер викладання і навчання;
- міждисциплінарність;
- інтернаціоналізація;
- підтримка інноваційних і варіативних форм навчання;
- стимулювання фахового розвитку викладачів і сприяння зростанню їхніх фахових компетентностей;
- відкритість до співпраці з різними інституціями та підрозділами НаУКМА;
- дотримання принципів публічності, справедливості та рівності можливостей прагнення до нових знань.

Кваліфікаційні характеристики та типові плани професійного розвитку

Для системності і цілеспрямованості підвищення кваліфікації викладачів у відповідності до стратегічних цілей НаУКМА, розробляються і погоджуються “Кваліфікаційні характеристики викладачів НаУКМА”, які включають:

- - вимоги до професійних вмінь, навичок та компетенцій викладачів НаУКМА;
- - кваліфікаційні рівні викладачів;
- - алгоритми для оцінки рівня викладача / спеціаліста, виявлення сильних сторін та зон, які потребують вдосконалення, і визначення рівня програми, яку може пройти викладач/спеціаліст для розвитку власного рівня;
- - зміст типових планів професійного розвитку.

Передбачаються такі типові плани професійного розвитку:

- Рівень 1. Основний (базовий)
Передбачає формування та вдосконалення основних навичок: формування навчальних результатів курсу, розробка навчальної програми і системи оцінювання, етика і комунікація, забезпечення норм академічної доброчесності, інклюзивність, робота з ресурсами та ІТ інструментами.
- Рівень 2. Інноваційний
Передбачає опанування інтерактивними методиками викладання, розвиток загальних навичок студентів, дистанційних та онлайн курсів.
- Рівень 3. Структурний
Передбачає формування навичок, необхідних для грантової діяльності, розробки і планування навчальних програм зі спеціальності, консультативної підтримки і оцінки роботи інших викладачів.

Рекомендується також розробити спеціальні програми для завідувачів кафедр і керівників підрозділів.

Відповідальність за забезпечення рівня профільних галузевих знань несуть кафедри.

Діяльність Центру

Центр професійного розвитку викладачів передбачає наступну діяльність:

- Розробку та проведення структурного (формального) навчання;
- Роботу Лабораторії новітніх методик викладання;
- Консультування викладачів;
- Організацію та проведення окремих заходів за принципом open curriculum;
- Співпрацю з іншими підрозділами та службами НаУКМА та світу.

Структурне (формальне) навчання передбачає:

- Розробку та впровадження базових програм, що надають учасникам сертифікат, за затвердженням МОН зразком.

Лабораторія новітніх методик викладання має організовувати та здійснювати:

- Зустрічі та робочі групи з тем, що стосуються викладання та навчання;
- Дослідження та аналіз новітніх методик викладання;

Консультування викладачів включає в себе:

- Допомогу завідувачам кафедр та викладачам у вдосконаленні освітніх програм;
- Допомога викладачам (як групам, так і індивідуально, як досвідченим викладачам, так і аспірантам) у формуванні нового курсу, вдосконалення методів і методик викладання наявного курсу;
- Ідентифікація найкращих викладацьких практик як всередині НаУКМА, так і в інших закладах вищої освіти як в Україні, так і за кордоном, та розповсюдження цих практик серед викладачів НаУКМА.

Окремі події за принципом open curriculum:

- Тренінги, які ініційовані викладачами (викладачі діляться досвідом);
- Тренінги зі специфічних тем, що відповідають потребам викладачів і розробляються/організуються на запит викладачів, та не входять у базові програми;
- Тренінги з вмінь та навичок, необхідних для якісної організації праці викладача (лідерство, менеджмент, робота зі стресом, міжособистісна комунікація, проведення ефективних нарад тощо);
- Конференція викладачів НаУКМА.

Співпраця:

- Взаємодія з підрозділом, що опікується впровадженням проекту Цифрового університету, коли такий буде створено, з метою забезпечення навчання сучасним ІТ-технологіям в освіті, зокрема Moodle як основній платформі управління навчальним контентом;
- Взаємодія з бібліотекою НаУКМА та включення курсів, які розроблені та читаються співробітниками бібліотеки, в програми підвищення кваліфікації та професійного розвитку;
- Тісна взаємодія з Відділом міжнародного співробітництва для збору та розповсюдження інформації про можливості для підвищення кваліфікації та професійного розвитку за межами України (стипендії, програми покриття витрат на участь у конференціях, програми мобільності для викладачів, гранти тощо);
- Створення зовнішніх партнерств із закладами вищої освіти України, дослідницькими закладами для формування дослідницького компоненту в межах Центру. В багатьох навчальних закладах подібні центри проводять дослідження в галузі вищої освіти як на міжнародному рівні, так і на національному. Формування такої дослідницької компетенції в НаУКМА може наблизити НаУКМА до досягнення цілі з отримання статусу дослідницького університету;
- Розробка оновленого Положення про підвищення кваліфікації та професійний розвиток викладачів НаУКМА, яке визначатиме форму, види підвищення

кваліфікації та професійного розвитку, систему обліку підвищення кваліфікації викладачами, встановлюватиме систему заохочення.

Фінансування діяльності ЦПРВ

НаУКМА має забезпечити:

- ставки для викладачів, що консультують;
- приміщення та доступ до інженерних й комунікаційних мереж університету;
- залучення викладачів і учасників міжнародних проектів НаУКМА

Додатково планується залучити інструменти:

- краудфандинг;
- донорська допомога;
- партнерська допомога.

Викладачі центру отримують відповідне матеріальне заохочення і відзнаки НаУКМА.

Робоча група

До складу робочої групи зі створення даного документу увійшли:

- Сергій Квіт, керівник відділу «Центр забезпечення якості освіти», голова Вченої ради
- Людмила Криворучка, директор Докторської школи імені Родина Юхименків
- Наталя Старинська, керівник проекту Школи професійного розвитку викладачів при НаУКМА, сертифікований керівник проектів та тренер з управління проектами «Технології Управління Спайдер Україна»
- Валерія Казадарова, засновниця та власниця компанії «Таланти для бізнесу», кураторка проекту Профі+ на базі Києво-Могилянської академії
- Наталя Іванова, доцент кафедри економічної теорії ФЕН НаУКМА
- Наталя Шумкова, помічник президента, керівник напрямку «комунікації з випускниками НаУКМА»
- Тетяна Антонюк, провідний спеціаліст відділу «Центр забезпечення якості освіти»
- Дмитро Мазін, завідувач кафедри англійської мови ФГН НаУКМА.

